

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale
aangelegenheden

nota

Beslisnota Douaneverdragen met Nieuw-Zeeland en
Panama

Datum
9 december 2022

Notanummer
2022-0000302776

Bijlagen

1. Nieuw-Zeeland-TN
2. Nieuw-Zeeland-kopie a
3. Panama-TN na RvS
4. Panama-kopie nader ra
5. Informatienota

Aanleiding

Voor het bilaterale douaneverdrag met Panama en het bilaterale douaneverdrag met Nieuw-Zeeland kan een volgende stap worden gezet in het (parlementaire) goedkeuringsproces. In deze nota wordt gevraagd om uw akkoord hiervoor. Meer informatie over nut en noodzaak van bilaterale douaneverdragen en de te zetten stappen voordat een dergelijk verdrag in werking kan treden, treft u aan in de meegestuurde bijlage "nut en noodzaak douaneverdragen". Deze bijlage kan mede dienen ter voorbereiding op de geplande werksessie over de activiteiten van de NL Douane in Zuid-Amerika op 21 december.

Beslispunten

1. *Panama*: Gaat u akkoord met de aangevulde toelichtende nota bij het douanebijstandsverdrag met Panama, alsmede met de voortzetting van de goedkeuringsprocedure ter stilzwijgende goedkeuring van het verdrag door het parlement? Zo ja, dan verzoeken wij u de vijf bijgevoegde exemplaren te ondertekenen.
2. *Nieuw-Zeeland*: Gaat u akkoord met toelichtende nota bij het douanebijstandsverdrag met Nieuw-Zeeland, met het verzenden van de stukken naar de afdeling advisering van de Raad van State en met het ter stilzwijgende goedkeuring voorleggen van het verdrag aan het parlement? Zo ja, dan verzoeken wij u de vijf bijgevoegde exemplaren te ondertekenen.

N.B. U tekent hiermee dus twee toelichtende nota's in vijfvoud, in totaal tien handtekeningen.

3. *Openbaarmaking*: Daarnaast graag uw akkoord voor het openbaar maken van deze voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- *Panama*
Op 28 april 2021 is het douanebijstandsverdrag met Panama ondertekend. De afdeling advisering van de Raad van State (RvS) heeft geadviseerd de goedkeuringsprocedure voort te zetten, maar wees er in haar advies op dat de toelichtende nota niet voldoende duidelijk was over de bescherming van persoonsgegevens. Zij adviseerde om deze aan te vullen (het n.a.v. het

advies opgestelde nader rapport is bij deze nota gevoegd). Dit vergde het nodige (juridisch) onderzoekwerk, dat inmiddels is afgerond.

- *Nieuw-Zeeland*

Op 10 maart 2022 is het douanebijstandsverdrag met Nieuw-Zeeland ondertekend. Voor de parlementaire goedkeuring van het verdrag is het nodig dat de toelichtende nota bij dit verdrag door u ondertekend wordt in vijfvoud. Deze vijf exemplaren zijn bedoeld voor de Eerste en Tweede Kamer, alsmede de Gevolmachtigde Ministers van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Toelichting

Panama

Proces

- Na ondertekening van de aangevulde toelichtende nota's door u en de Minister van Buitenlandse Zaken zal de parlementaire goedkeuringsprocedure worden voortgezet door het verdrag voor stilzwijgende goedkeuring voor te leggen aan het parlement; het ministerie van Buitenlandse Zaken zorgt hiervoor.
- De Rijksministerraad (RMR) heeft op 24 augustus 2018 ingestemd met de ondertekening en goedkeuring van het verdrag met Panama; na de behandeling in de RMR heeft het enige tijd geduurd alvorens Panama tot ondertekening kon overgaan en de NL goedkeuringsprocedure kon worden gestart.
- De goedkeuringsprocedure neemt relatief veel tijd in beslag vanwege de vragen van de RvS over de bescherming van persoonsgegevens bij internationale gegevensdoorgifte.
- Net als in Nederland is in Panama parlementaire goedkeuring vereist. Nadat die interne procedures in Nederland en Panama zijn afgerond, kan het verdrag in werking treden. Het verdrag zal mede gelden voor het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden.

Belang van het douaneverdrag

- Het sluiten van een wederzijds bijstandsverdrag met Panama hangt samen met diverse factoren. Ten eerste is er een handelsbelang. Volgens cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek bedroeg de export van Nederlandse goederen naar Panama in 2020 € 138 miljoen. De import vanuit Panama bedroeg in dat jaar € 285 miljoen.
- Verder is van belang dat Panama een belangrijke rol speelt in het internationale handelsverkeer door het Panamakanaal en in het regionale handelsverkeer in de Caraïben. Daarnaast hebben veel multinationals er hun regionale hoofdkantoor. De facilitatie van die handelsstromen van belang, zeker met het oog op het bederfelijke karakter van sommige goederen.
- Daarnaast is de bestrijding van criminele activiteiten een belangrijke overweging geweest om een bilateraal douanebijstandsverdrag te sluiten. Er zijn bijzondere (fraude)risico's die zich in relatie tot de handel vanuit of via Panama kunnen voordoen (de Midden- en Zuid-Amerikaanse regio staat bekend als een regio waaruit veel drugs naar Europa worden geëxporteerd) en de aard van de wederzijdse handel zoals bijvoorbeeld levende dieren en voeding.
- Het verdrag vormt een gedegen juridische basis voor het uitwisselen van gegevens met Panama en stelt de Nederlandse Douane in staat om de rechtshandhaving ten aanzien van internationale goederenbewegingen tussen Panama en NL effectief en efficiënt in te richten.

Bescherming persoonsgegevens

- De RvS adviseerde de goedkeuringsprocedure voort te zetten, maar had een opmerking over de toelichtende nota. De RvS wees erop dat de toelichting niet voldoende duidelijk was over de bescherming van persoonsgegevens. Zij adviseerde om de toelichting op dat punt aan te vullen.
- Aan het advies is gevolg gegeven door in de toelichting in een nieuwe paragraaf 2 inzake gegevensbescherming aandacht te besteden aan de regels in Panama met betrekking tot de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens.
- Daarbij wordt geconcludeerd dat in Panama betrokkenen over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikken, zodat een passend beschermingsniveau is gewaarborgd. Aanvullende afspraken met Panama over de doorgifte van persoonsgegevens zijn derhalve niet nodig.

Nieuw-Zeeland

Proces

- Nadat u en de Minister van Buitenlandse Zaken de toelichtende nota's hebben ondertekend, wordt de RvS om advies gevraagd, waarna het verdrag ter stilziggende goedkeuring kan worden voorgelegd aan het parlement.
- Het ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor deze goedkeuringsprocedure en zal het verdrag met Nieuw-Zeeland via het kabinet van de Koning voor advies aan de RvS sturen.
- De RMR heeft op 9 juli 2021 ingestemd met de ondertekening en goedkeuring van het verdrag met Nieuw-Zeeland.
- Ook bij Nieuw-Zeeland was n.a.v. het RvS advies voor Panama nader onderzoek nodig naar de betreffende passages in de toelichtende nota inzake de wijze van gegevensbescherming.
- Net als in Nederland is in Nieuw-Zeeland parlementaire goedkeuring vereist. Nadat die interne procedures in Nederland en Nieuw-Zeeland zijn afgerond, kan het verdrag in werking treden. Het verdrag zal mede gelden voor het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden.

Belang van het douaneverdrag

- Ook voor het Verdrag met Nieuw-Zeeland geldt dat een belangrijke reden voor het verdrag is gelegen in een handelsbelang. Volgens cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek bedroeg de export van Nederlandse goederen naar Nieuw-Zeeland in 2019 € 632 miljoen. De import vanuit Nieuw-Zeeland bedroeg in dat jaar € 448 miljoen.
- Vanwege de distributiefunctie van Nederland voor de wereldhandel speelt daarnaast ook de doorvoer een belangrijke rol in de handelsrelatie. Nederland is voor Nieuw-Zeeland een belangrijk spil in de distributie van Nieuw-Zeelandse exportproducten en de import van goederen uit andere landen in Nieuw-Zeeland. De facilitatie van die handelsstromen is van belang, zeker met het oog op het bederfelijke karakter van sommige goederen.
- Helaas valt niet te ontkennen dat het handelsverkeer tussen Nederland en Nieuw-Zeeland soms misbruikt wordt voor grensoverschrijdende criminele activiteiten. Naast handelsfacilitatie is de bestrijding van die criminele activiteiten een belangrijke overweging geweest voor beide landen om een bilateraal douanebijstandsverdrag te sluiten. Bovendien is het verdrag een bevestiging van de uitstekende relatie tussen beide landen.

Bescherming persoonsgegevens

- Voor Nieuw-Zeeland geldt dat er een zgn. adequaatheidsbesluit is genomen op EU-niveau. Deze beslissing houdt in dat de privacywetgeving in Nieuw-Zeeland een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt als de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van de Europese Unie. Of, zoals artikel 44 AVG dat zegt 'het voor natuurlijke personen gewaarborgde beschermingsniveau niet wordt ondermijnd.'
- Het effect van dit adequaatheidsbesluit is dat het vrij verkeer van persoonsgegevens vanuit de Europese Economische Ruimte (EER) naar Nieuw-Zeeland mogelijk is, zonder dat aanvullende maatregelen hoeven te worden genomen om een dergelijk beschermingsniveau te garanderen. De internationale doorgifte wordt door een adequaatheidsbesluit gelijkgesteld met doorgifte binnen de EER.
- Persoonsgegevens die door Nederland worden verstrekt op basis van het verdrag zullen in Nieuw-Zeeland een beschermingsniveau genieten dat ten minste gelijk is aan dat in Nederland en in de Europese Unie. Aanvullende afspraken met Nieuw-Zeeland over de doorgifte van persoonsgegevens zijn derhalve niet nodig.

Communicatie

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.